

Afzender

Woo-desk
Woo.juridische-zaken.korpsstaf@politie.nl
088-9645051

VERZONDEN 10 JULI 2024

Datum 10 juli 2024
Ons kenmerk 2024-0028130/10504
Uw kenmerk

Behandeld door
Kopie aan
Bijlage(n) 1

Onderwerp Besluit op uw verzoek

Geachte heer

In uw verzoek van 17 mei 2024, door mij ontvangen op dezelfde dag, heeft u mij gevraagd informatie openbaar te maken over het vorderen van een identiteitsbewijs door de politie.

U vraagt specifiek naar:

1. Documenten waaruit blijkt, dat na eerste vordering, ...
 - ... WANNEER het identiteitsbewijs getoond moet worden. Binnen dezelfde seconde als de vordering is uitgesproken? Minuut? Uur? Dag? Maand? Jaar?
 - ... WAAR het identiteitsbewijs getoond moet worden. Binnen de vierkante meter waar de burger staat als de vordering is uitgesproken? In dezelfde stad? Op een politiebureau? Op het kantoor van het OM? Thuis? Online via Zoom of Teams?
2. Documenten waarin afspraken (in welke vorm dan ook) gemaakt zijn of regels (in welke vorm dan ook) zijn opgesteld door of met de politie, CJIB, OM en/of De Rechtspraak i.r.t. het bovenstaande.
3. Documenten die aantonen dat het rechtmatig is om iets van mij te vorderen dat niet mijn eigendom is en vervolgens mij te straffen voor het niet kunnen tonen van iets dat niet van mij is.
4. Documenten die worden beschouwd als grondslag voor het aantonen van de rechtmatigheid van strafbeschikkingen in relatie tot het bovenstaande.
5. Documenten waaruit voorgaande Woo-verzoeken rond het bovenstaande blijkt, bijvoorbeeld overzicht met URL's van besluiten.

Op 27 mei 2024 heeft u bericht ontvangen dat uw verzoek in goede orde is ontvangen. Daarbij is medegedeeld dat uw verzoek binnen vier weken na de ontvangst van uw verzoek wordt beoordeeld.

Op 11 juni 2024 heb ik aangegeven dat de beoordeling van uw verzoek meer tijd in beslag neemt dan vier weken. Voor de zorgvuldige afhandeling heb ik hiervoor twee weken extra nodig. De uiterlijke beslisdatum is daarmee 28 juni 2024 geworden.

1. Wettelijk kader

Ik behandel uw verzoek als een verzoek op grond van de Wet open overheid (Woo).

2. Inventarisatie documenten

Op basis van uw verzoek heeft een zoekslag plaatsgevonden bij de afdeling Juridische Zaken en de Directie Operatiën binnen de politie. Deze zoekslag heeft geresulteerd in twee documenten. Het eerste document betreft de Instructie identificatieplicht over de uitoefening van bevoegdheden op grond van de Wet op de Identificatieplicht. Deze instructie geeft aan op welke wijze deze wettelijke bevoegdheid dient te worden uitgeoefend. Voor de politie is de instructie van toepassing op de bij de politie werkzame ambtenaren van politie aangesteld voor de uitvoering van de politietaak.

Het tweede artikel betreft een artikel uit het vakblad over de grondslag van de controlebevoegdheid. In het artikel bespreekt een plaatsvervangend officier van justitie uitspraken over het verbaliseren van de toepassing van controlebevoegdheden en 'op eerste vordering tonen' die gepubliceerd zijn op www.rechtspraak.nl, waaronder een uitspraak van het Gerechtshof.¹ In de wet staat dat eenieder die de leeftijd van veertien jaar heeft bereikt, verplicht is op eerste vordering van een ambtenaar als bedoeld in artikel 8 van de Politiewet 2012 of artikel 6a van de Wet op de bijzondere opsporingsdiensten, een identiteitsbewijs als bedoeld in artikel 1 Wet op de identificatieplicht ter inzage aan te bieden. Met de term 'op eerste vordering' wordt beoogd dat aan de vordering onverwijld gevolg moet worden gegeven zonder voorafgaande inbrenging van bezwaren of weigeringen om daaraan gevolg te geven. De term "onverwijld" betekent in juridische context direct, zonder uitstel of onnodige vertraging. In de praktijk betekent dit dat je je identiteitsbewijs zo snel mogelijk moet laten zien als de politie erom vraagt. Dit houdt in dat de persoon waarvan de identiteit wordt gevorderd onmiddellijk na het verzoek het identiteitsbewijs tevoorschijn moet halen op de locatie waar hij of zij zich op dat moment bevindt.

3. Besluit

De door u verzochte informatie is deels reeds openbaar. Ik verwijs u dan ook naar de onderstaande link waar de instructie terug te vinden is.

Vindplaats: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2016-70055.html>.

Het artikel uit het vakblad treft u aan als bijlage bij dit besluit. Daarnaast zijn er geen afspraken opgesteld tussen de politie, het CJIB, OM en/of de Rechtspraak in relatie tot dit onderwerp.

Tot slot vraagt u in uw verzoek naar voorgaande Woo-verzoeken rondom dit onderwerp. Hierover kan ik u mededelen dat er geen voorgaande Woo-verzoeken zijn waaruit het door u gevraagde blijkt.

4. Overwegingen

Het goed functioneren van de politie

Op grond van artikel 5.1 tweede lid aanhef en onder i van de Woo kan ik geen informatie openbaar maken wanneer dit het goed functioneren van de politie of andere overheden schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. In het artikel dat deels openbaar wordt gemaakt, is een intern e-mailadres opgenomen. Dit afdelingsspecifiek gegeven is onleesbaar gemaakt. Misbruik van soortgelijke e-mailadressen moet zoveel mogelijk voorkomen worden. Het is immers voor de betrokkenen onwenselijk om overbelasting en/of onheus gebruik te veroorzaken door openbaarmaking ervan.

Plaatsing op internet

Dit besluit die voor iedereen openbaar wordt, wordt op www.politie.nl gepubliceerd.

¹ Hof 10 juni 2015, ECLI:NL:GHARL:2015:4255

Vragen

Als u vragen heeft over de afhandeling van uw verzoek, dan kunt u contact opnemen met de Woo-desk. Voor meer informatie over de Woo-procedure, kunt u kijken op www.politie.nl/woo/.

Met vriendelijke groet,

De korpschef van politie,
namens deze

mr. M.H.E. Mathon
Hoofd Juridische Zaken

Rechtsbescherming

Indien u zich niet kunt verenigen met de inhoud van dit besluit, kunt u in overeenstemming met de Awb binnen een termijn van zes weken na bekendmaking van dit besluit schriftelijk bezwaar maken. Het bezwaarschrift dient te worden gericht aan de korpschef, ter attentie van de Woo-desk, postbus 17107, 2502 CC Den Haag onder vermelding van het kenmerk van de politie zoals deze is vermeld in het colofon van het besluit.

Het bezwaarschrift moet ondertekend zijn en ten minste bevatten: naam en adres, dagtekening, omschrijving van het besluit waartegen het bezwaarschrift is gericht en de gronden van bezwaar. Er dient een volmacht te worden verstrekt, indien het bezwaarschrift niet door de belanghebbende, maar namens deze wordt ingediend.

De elektronische weg voor het indienen van een bezwaarschrift is niet geopend.

In deze rubriek bespreekt plv. officier van justitie Rob van Dartel uitspraken die recent gepubliceerd zijn op rechtspraak.nl. Van Dartel is tevens co-auteur van het zakboek proces-verbaal en bewijsrecht dat onderdeel uitmaakt van de serie zakboeken politie. Deze keer over het verbaliseren van toepassing controlebevoegdheden en over 'op eerste vordering tonen'.

Grondslag controlebevoegdheid

Het geval De verbalisanten worden op een parkeerplaats bij een flat aangesproken door iemand die vertelt dat er verderop een auto met een draaiende motor staat en dat hij dat verdacht vindt. Ter plaatse zien de verbalisanten iemand uit een auto springen en de latere verdachte op de bestuurdersstoel zitten. De persoon op de bestuurdersstoel overhandigt daarnaar gevraagd een Spaans rijbewijs. Uit de controle blijkt dat de verdachte niet in Nederland mocht verblijven. De verdachte wordt aangehouden en vervolgd voor het verblijven in Nederland, terwijl hij tot ongewenst vreemdeling is verklaard.

Foto: Harro Meijnen / Blauw

Het verweer De advocaat voert aan dat de politie niet bevoegd was om de verdachte naar zijn papieren te vragen.

De uitspraak Het hof constateert dat in het proces-verbaal niet staat op basis waarvan de controle van de verdachte plaatsvond. Zo staat niet in het proces-verbaal of het verzoek van de verbalisanten om het identiteitsbewijs te overhandigen was gebaseerd op de Wegenverkeerswet 1994 of op de identificatieplicht. Daarmee wordt de inzet van de gebruikte controlebevoegdheid en de wijze waarop die bevoegdheid is gebruikt oncontroleerbaar. Niet is uit te sluiten dat een ongerechtvaardigde identiteitscontrole heeft plaatsgevonden, aldus het hof. Het hof meent dat er door het onvolledige proces-verbaal sprake is van een onherstelbaar vormverzuim dat bewijsuitsluiting met zich mee moet brengen. Vrijpraak.

ECLI:NL:GHDHA:2015:3581

Onverwijld tonen

Het geval In het kader van een verkeerscontrole wordt op basis van de Wegenverkeerswet 1994 inzage gevorderd in het rijbewijs van de bestuurder van een voertuig. De bestuurder kan het rijbewijs niet tonen, maar woont vlakbij en biedt aan om het rijbewijs te gaan halen. Bovendien overhandigt hij direct een geldig identiteitsbewijs. Na controle van dat identiteitsbewijs in het politievoertuig krijgt hij een bekeuring voor het niet op eerste vordering tonen van het rijbewijs.

Het verweer De bestuurder voert aan dat de verbalisanten op basis van het identiteitsbewijs meteen hadden kunnen controleren dat hij beschikt over een rijbewijs. Het aanbod om het rijbewijs te gaan halen en alsnog te tonen had niet genegeerd mogen worden. Hem had een termijn geboden moeten worden om het rijbewijs te tonen.

De uitspraak In de wet staat 'op eerste vordering' en daarmee wordt bedoeld dat weggebruikers hier onverwijld gevolg aan moeten geven, zonder bezwaren in te brengen en zonder te weigeren. Er hoeft geen termijn te worden geboden om aan de vordering te voldoen, want de politie heeft belang bij een snelle afwikkeling. De discretionaire bevoegdheid van de verbalisant houdt in dat deze een zekere ruimte heeft om te beslissen of hij een sanctie oplegt of volstaat met een waarschuwing. Alleen het feit dat de gedraging is verricht is al voldoende om het opleggen van de sanctie te rechtvaardigen. Het is niet aan de rechter om te oordelen over de wijze waarop de verbalisant gebruik heeft gemaakt van zijn discretionaire bevoegdheid, aldus het hof.

ECLI:NL:GHARL:2015:4255

Zie voor meer informatie over het verbaliseren van controlebevoegdheden par. 4.9 van het zakboek proces-verbaal en bewijsrecht 2015/2016 en voor meer informatie over het vorderen van inzage in het rijbewijs par. 11.11 van het zakboek strafvordering voor de hulpofficier 2016.

Reacties: [5.1.2.1](https://twitter.com/politieacademie.nl) @politieacademie.nl